

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЇВ

З нагоди Дня Гідності та Свободи, що відзначається в Україні 21 листопада на честь початку цього дня двох революцій: Помаранчевої революції (2004 року) та Революції

Гідності (2013 року), викладачі, співробітники і студенти Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

вшанували пам'ять героїв Майдану та АТО і згадали трагічні події чотирирічної давнини.

Закінчення на 3-й стор. ➔

Угода з Інститутом автоматки Академії наук провінції Шаньдун

23 листопада в КПІ ім. Ігоря Сікорського підписано угоду з Інститутом автоматки Академії наук провінції Шаньдун (Китайська Народна Республіка) про співпрацю щодо надання послуг з аналізу документації та консультування.

Предметом угоди є надання низки послуг і аналізу ескізної конструкторської документації двох конструктивних елементів вимірювальної системи моніторингу гідроакустичних сигналів і перешкод в інфразвуковому та низькому звуковому діапазонах. Крім того, нею передбачено консультування замовника з питань аналізу характеристик морських об'єктів та іншого.

Замовником робіт виступає Інститут автоматки Академії наук провінції Шаньдун, виконавцем – ОКБ "Шторм" Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського".

Михайло Ільченко та Чжан Дун

Від імені КПІ документ підписав проректор з наукової роботи академік НАН України Михайло Ільченко, від імені Інституту автоматки Академії наук провінції Шаньдун – його професор Чжан Дун.

"Підписана сьогодні угода гарно увінчує II Міжнародний форум

"Innovation market", що проходить цими днями в Києві й активну участь у якому беруть наші китайські партнери, – зауважив перед підписанням документа Михайло Ільченко. – З-поміж іншого на ньому було заявлено про доцільність розвивати співпрацю між нашими країнами в науково-технічному напрямі".

В угоді прописано конкретні умови співпраці, обов'язки сторін та визначено прозору схему фінансування робіт. Термін виконання проекту – 12 місяців. Утім, як зауважив професор Чжан Дун, це лише перший крок на шляху співпраці за визначеною в документі тематикою, тож за умови успішного виконання цього етапу, буде укладено нову угоду на проведення подальших робіт з розробки і виготовлення конкретних виробів.

Дмитро Стефанович

ВІТАЄМО!

Указом Президента України №374/2017 від 18 листопада 2017 р. присуджено Державну премію України в галузі освіти 2017 року Ларісі Сергіївні Глобі – завідувачу кафедри інформаційно-телекомунікаційних мереж КПІ ім. Ігоря Сікорського, доктору технічних наук, професору.
Вітаємо і бажаємо нових успіхів!

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

2 Конференція Української Ради Миру

3 Лекція президента Німецького фізичного товариства Р.-Д. Хойера

5 Викладач-дослідник Д. Міночкін

На засіданні профкому

7 Пам'ятати великих попередників

8 ФК "Політех" – переможець

Звітно-виборча конференція Української Ради Миру

17 листопада в КПІ ім. Ігоря Сікорського відбулася звітно-виборча конференція Української Ради Миру.

Головував на конференції голова Президії Української Ради Миру, перший Президент незалежної України Леонід Макарович Кравчук.

Делегати конференції розглянули і затвердили звіт Президії Української Ради Миру, звіт її Ревізійної комісії та обрали новий склад її керівних органів. Головою Української Ради Миру обрано Леоніда Макаровича Кравчука, беззмінного її очільника з 1997 року. Його заступниками – ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського академіка НАН України Михайла Захаровича Згуровського та Володимира Дмитровича Новохацького. Насамкінець було

затверджено нову редакцію Статуту Української Ради Миру.

Українська Рада Миру є важливим складником системи фор-

мування зовнішньополітичного миротворчого курсу держави та піднесення авторитету України на міжнародній арені. Особливо

важливою для нашої держави є її діяльність сьогодні, коли Україна переживає дуже складні часи.

Инф. "КП"

Під час засідання звітно-виборчої конференції Української Ради Миру

Про досвід Грузії у справі подолання проблем біженців і внутрішньо переміщених осіб з перших уст

21 листопада студенти факультету соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського зустрілися з групою співробітників Міністерства з питань внутрішньо переміщених з окупованих територій осіб, біженців і розміщення Грузії на чолі з міністром Созаром Субарі та міністром з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Вадимом Чернишом.

номовно свідчить статистика, яку навів Созар Субарі: нині окупованими є 22% території країни, а до категорії внутрішньо переміщених осіб належать 7% її населення. "Головне завдання – повернути наші території. Але при цьому ми не можемо забувати про людей, які їх залишили і сьогодні не мають житла. Тому ми вирішили розпочати широке будівництво, щоби забезпечити їх квартирами і будинками", – так пояснив

а активного учасника багатьох подій, що змінили історію Грузії: ще студентом Созар Субарі брав участь у громадських рухах, потім зі зброєю в руках відстоював її територіальну цілісність під час війни 1992–1993 року, працював у неурядових організаціях і засобах масової інформації, в середині двохтисячних років був Народним захисником (так у Грузії зветься посада омбудсмена), у 2012–2013 роках очолював

більшості проблеми у сфері, якою він нині опікується, серед найважливіших він назвав питання створення робочих місць для переміщених осіб. Узагалі, спілкуючись зі студентами, міністр з питань внутрішньо переміщених з окупованих територій осіб, біженців і розміщення Грузії розповідав багато речей, що можуть бути корисними для майбутніх фахівців з конфліктології та медіації.

Про необхідність враховувати досвід Грузії в Україні говорив після виступу Созара Субарі міністр з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Вадим Черниш. Робота з біженцями – це, за його словами, подолання негативних наслідків конфліктів, які розвиваються за певними законами і, часом, штучно підігріваються не

зустріч було організовано для студентів нової магістерської програми на ФСП "Врегулювання конфліктів і медіація".

Созар Субарі розповів учасникам зустрічі про досвід Грузії у справі подолання проблем біженців і внутрішньо переміщених осіб. Досвід цей для України є і важливим, і повчальним, адже випробування, що випали на долю людей, які внаслідок окупації Криму і бойових дій на Сході України були змушені залишити свої домівки, дуже подібні до тих, з якими стикалися громадяни Грузії, яких війни 1992–1993 рр. та 2008 року також позбавили даху над головою.

Про масштаби проблеми, що її довелося вирішувати Грузії, крас-

він один із головних напрямів, за яким нині працює очолюване ним міністерство. Сьогодні житлом уже забезпечено 42% сімей біженців і внутрішньо переміщених осіб. Остаточо, за його словами, проблема має бути розв'язана за два-три роки. Понад те, навіть після звільнення рідних для цих людей міст і сіл нове житло залишиться в їхній власності.

А втім, він розповідав не лише про сьгоднішні проблеми своєї країни, але й про те, що передувало їх виникненню, і про обставини недавньої історії Грузії. Розповідав, не приховуючи ані досягнень попередніх років, ані серйозних помилок, які робило керівництво держави. Це була розповідь не пасивного свідка,

Міністерство з виконання покарань та юридичної допомоги Грузії, а своєю нинішню посаду обіймає з 2014 року. Тож його міркування щодо питань, які ще потрібно розв'язувати його країні, і як саме це слід робити – це оцінки експерта і, водночас, успішного практика.

Цілком відверто Созар Субарі відповідав на запитання студентів. Зокрема, відповідаючи на запитання про помилки керівників, які в різні роки очолювали державу, він відповів, що одним із чинників зростання сепаратистських настроїв в окупованих нині регіонах була відсутність доброзичливого діалогу влади з людьми, чим зразу скористувалася Росія. А кажучи про най-

лише зсередини, але й ззовні. Тож слід знати ці закони та методики запобігання конфліктам, запозичувати досвід інших, активно використовувати ці знання в реальній практиці.

"Я абсолютно переконаний, що обмін досвідом щодо подолання гострих проблем, про які сьогодні йшла мова, буде зміцнювати наше співробітництво і дружбу. А найголовніше – допомагатиме нам уникати непотрібних помилок і дозволить приймати виважені рішення в цьому схильному до конфліктів світі", – такими словами завершив зустріч ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський.

Дмитро Стефанович

Лекція професора Рольфа-Дітера Хойера

"Побачити частинку Бога: які горизонти відкриває CERN та світова наука" – так називалася відкрита лекція, що її 20 листопада прочитав в КПІ ім. Ігоря Сікорського відомий німецький вчений Рольф-Дітер Хойер.

Лекцію було організовано за сприяння Малої академії наук у межах візиту професора Хойера в Україну.

Аудиторія мала змогу отримати відомості про найсучасніші наукові дослідження й відкриття так би мовити "з перших уст": професор Хойер, який нині є президентом Німецького фізичного товариства, з 2009 по 2015 рік очолював славнозвісний CERN (скорочення фр. "Conseil Europeen pour la Recherche Nucleaire" – Європейська рада з ядерних досліджень). Тобто, був керівником найбільшого у світі міжнародного дослідницького центру, в якому проводяться найскладніші ядерні дослідження й дослідження в царині фізики елементарних частинок, які за обсягами фінансування і сутністю не до снаги жодній національній програмі чи науковій установі. Недарма ж нині у CERN працює практично половина від усіх дослідників мікросвіту – приблизно 13000 фізиків, які представляють більше 500 наукових центрів і університетів різних країн, причому не лише Європи.

Саме Рольф-Дітер Хойер у 2012 році зробив історичне оголо-

шення про експериментальне відкриття співробітниками CERN на Великому адронному колайдері бозона Хіггса, яке підтвердило теорію Браута-Енглера-Хіггса й стало одним з найбільших наукових відкриттів XXI ст. Бозон Хіггса – це елементарна частин-

ших київських вишів і школярів – членів Малої академії наук професор Хойер розпочав не з бозона Хіггса, а з розповіді про CERN і відкриття його співробітників. "CERN – яскравий приклад того, як Європа та її партнери можуть розвиватися, коли об'єднуються

ронна терапія, яку нині вважають найперспективнішим методом лікування злоякісних пухлин – вона вже дозволила повернути здоров'я більш як 100 тисячам людей. Звідси, до речі, витікало ще одне принципове положення, на якому акцентував увагу слухачів професор Хойер, – про те, що не можна розривати коло фундаментальних і прикладних досліджень, бо такий розрив неминуче призводить до втрати і фундаментальної, і прикладної науки.

Звичайно, розповів він і про принципи роботи Великого адронного колайдера, про організацію на його детекторі ATLAS експерименту з такою самою назвою, участь у якому беруть понад 3 000 фізиків та інженерів з 40 країн. На цьому детекторі науковці серед іншого досліджують нині й властивості бозона Хіггса, бо, як зауважив лектор, відкриття цієї елементарної частинки – то не остаточне відкриття і, відтак, не успішне завершення пошуків, а початок нової роботи з вивчення законів творення матерії.

Насамкінець професор Рольф-Дітер Хойер відповів на численні запитання слухачів. Вони цікавилися особливостями експериментів на Великому адронному колайдері, властивостями бозона Хіггса і навіть тим, що входило до кола обов'язків лектора, коли він очолював CERN.

Дмитро Стефанович

Виступає проф. Рольф-Дітер Хойер

ка, що згідно зі Стандартною моделлю виникає внаслідок хіггсового механізму спонтанного порушення електрослабкої симетрії і наділяє масою інші елементарні частинки. Інакше кажучи, без бозона Хіггса жодна елементарна частинка не мала б маси, тобто не існував би й світ. Через це хіггсов бозон і називають інколи "частинкою Бога", або "Божеественною частинкою".

Утім, свою лекцію для київських політехніків, студентів ін-

для досягнення певних спільних цілей", – наголосив він.

Думка про науку як про потужний об'єднуючий фактор і про те, що CERN є тим майданчиком, на якому наука напрацьовує навички спільної конструктивної діяльності для всього людства, червоною ниткою проходила крізь увесь виступ Рольфа-Дітера Хойера. Одним із позитивних прикладів практичного застосування результатів такої спільної діяльності, за його словами, стала ад-

Вшанували пам'ять героїв

лову за свободу Вітчизни. Це Герої України – студент заочного відділення факультету соціології і права Юрій Поправка, студент заочного відділення факультету інформатики та обчислювальної техніки Сергій Бондарев і випускник Військового інституту Максим Шаповал; науковий співробітник факультету електроніки Андрій Єременко, студент Механіко-машинобудівного інституту Юрій Артюх, студент зварювального факультету Вадим Жеребило, випускник Механіко-машинобудівного інституту Володимир Кочетков-Сукач, студент факультету соціології і права Владислав Дюсов, студент факультету біотехнології та біотехніки Олександр Кондратюк, співробітник господарського відділу Михайло Федоренко.

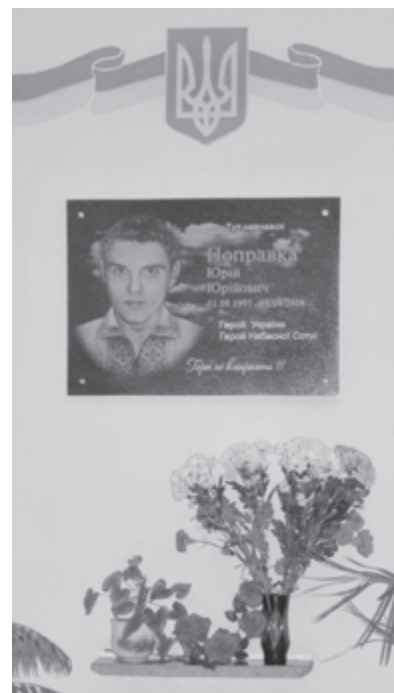
У церемонії взяли участь перший проректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Ю.І.Якименко, проректор з навчально-виховної роботи П.О.Киричок, голова громадської організації "Ветеран КПІ" Ю.В.Несте-

ренко, заступник голови профкому співробітників В.О.Корсаков та ін.

Учасники церемонії також поклали квіти до меморіальних дошок випускнику факультету інформатики та обчислювальної техніки Герою України Сергію Бондареву в корпусі №18 та студенту факультету соціології і права Герою України Юрію Поправці в корпусі №19 університету.

Декан ІХФ проф. Є.М.Панов під час покладання квітів зауважив: "Нинішні події на сході України довго болітимуть українцям. Ми сумуємо за загиблими, співчуваємо пораненим, пам'ятатимемо подвиг героїв-політехніків. А на нинішніх студентів покладемо значні сподівання, адже кожне наступне покоління випереджає попередників, інакше не було б прогресу".

У своєму виступі декан ФІОТ проф. О.А.Павлов назвав 21 листопада днем початку важкого шляху, окропленого кров'ю, – шляху в майбутнє, на якому нас очікує багато складнощів. Студенти поклали своє життя за щастя Ук-

раїни, за її майбутнє. Настане час, і ми пишатимемося, що будемо своєю країною і називаємося українцями.

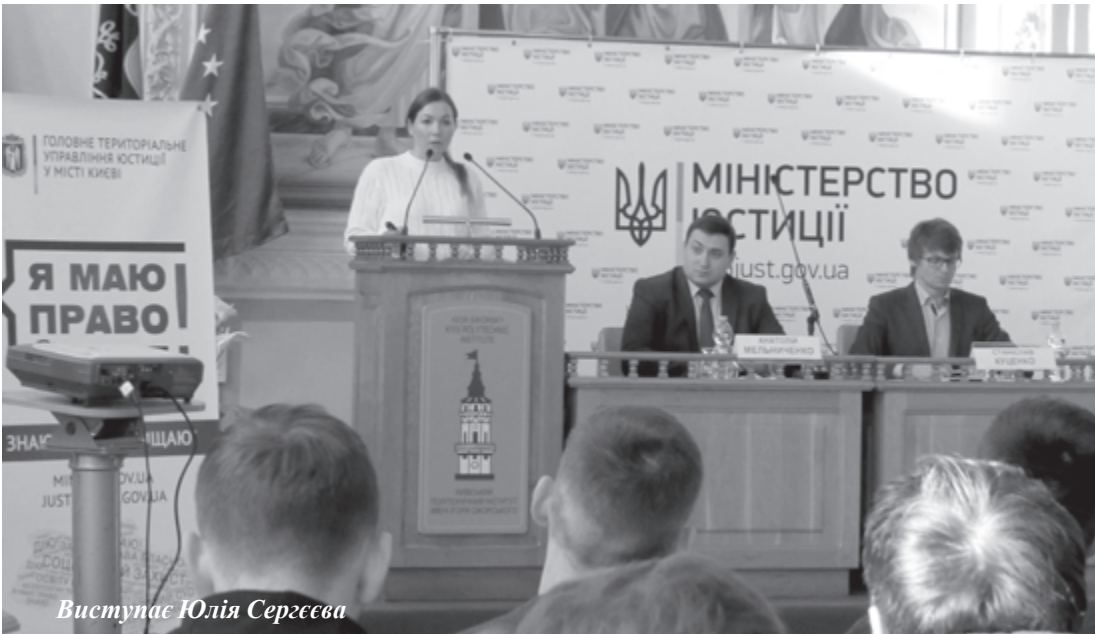
На завершення Ю.І.Якименко побажав молоді захищати Україну інтелектом, а не зброєю. *Інф. "КП"*

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Учасники церемонії поклали квіти до пам'ятника Героям Небесної сотні біля Храму Святителя Миколи Чудотворця і згадали київських політехніків, які поклали го-

Спільний правопросвітницький захід для студентів

Виступас Юлія Сергєєва

17 листопада відбувся спільний правопросвітницький захід Головного територіального управління юстиції в м. Києві та Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського".

Перед студентами-політехніками, які зібралися в залі засідань Вченої ради університету, виступили начальник Головного територіального управління юстиції в м. Києві Станіслав Куценко та радник міністра юстиції України Юлія Сергєєва. Модератором заходу був декан факультету соціології і права Анатолій Мельниченко.

Станіслав Куценко представив аудиторії два загальнонаціональні проекти Міністерства юстиції України: правопросвітницький проект "Я маю право" і проект "Он-лайн Будинок юстиції". На другому він зупинився детально.

Отже, "Он-лайн Будинок юстиції" дозволяє у віддаленому режимі за допомогою сучасних засобів зв'язку отримати низку послуг: у разі втрати документа щодо реєстрації будь-якого акту цивільного стану одержати його повторно; зареєструвати або ліквідувати статус фізичної особи-підприємця; зареєструвати громадське об'єднання або засіб масової інформації; отримати дані про електронний

цифровий підпис, а також отримати інформацію з будь-якого реєстру Мін'юсту. До цього переліку входить також послуга "Соціальний ліфт", що може бути особливо цікавою для студентів, які бажають після здобуття вищої освіти спробувати свої сили в органах юстиції: такі охочі можуть залишити своє резюме на спеціальній сторінці сайту і її буде автоматично внесено в пропозиції із заповнення вільних вакансій у системі органів юстиції.

До речі, більше зацікавитися останньою з перелічених послуг студенти зможуть після екскурсій до Головного територіального управління юстиції в м. Києві та інших органів юстиції, свою допомогу в організації яких запропонував керівництву ФСП Станіслав Куценко.

Про проект "Я маю право" докладно розповіла Юлія Сергєєва. Суть його полягає в тому, щоб донести до громадян України інформацію про їхні права і навчити, як їх захищати у повсякденному житті. Гасло – "ЗНАЮ! ДІЮ! ЗАХИЩАЮ!" Серед іншого радник міністра юстиції повідомила, що наступний рік в Україні оголошено Роком реалізації правопросвітницького проекту "Я маю право". А ще, враховуючи, що захід проходив у Міжнародний день студента, і те, що відбувалося все у стінах вищого навчального закладу, вона акцентувала увагу слухачів на одному з напрямів проекту, який стосується боротьби з хабарництвом у вишах. Реалізується проект у співпраці з системою надання безоплатної правової допомоги в Україні та територіальними органами юстиції за підтримки програми USAID "Нове правосуддя", БФ "Відродження" та інших міжнародних партнерів та донорів.

Дмитро Стефанович

Дружній візит румунських науковців

На початку листопада НДІ електроніки та мікросистемної техніки нашого університету приймав науковців Бухарестського Інституту мікро- і наноелектроніки Академії наук Румунії. Дружні стосунки з лабораторією наноелектроніки цього інституту почалися під час виконання спільних українсько-румунських науково-дослідницьких робіт (НДР) № М/73 та М/53 у 2016 та 2017 роках, які на замовлення МОН України виконують співробітники факультету електроніки в НДІ електроніки та мікросистемної техніки КПІ ім. Ігоря Сікорського.

НДР присвячено дослідженню нових фоточутливих матеріалів на основі кремнієвих плівок з домішками рідкоземельних металів і біохімічних сенсорів/пристроїв, оснований на нанотехнології і MEMS. Від румунської сторони в дослідженнях беруть участь співробітники лабораторії наноелектроніки, яку очолює доктор Міхаела Куско, з української сторони роботу очолює академік НАН України Ю.І. Якименко.

У роботі беруть участь співробітники кафедр мікроелектроніки і звукотехніки та реєстрації інформації факультету електроніки. Дослідження за програмою міжнародної українсько-румунської НДР є плідним продовженням наукових робіт, захищених у кандидатській дисертації Н.В. Максимчук (керівник проф. О.В. Борисов) та висвітлених у монографії та підручнику "Основи наноелектроніки", виданому під редакцією Ю.І.Якименка.

Виконавці спільної українсько-румунської НДР під час офіційної зустрічі

Цей підручник, разом з іншими підручниками авторів з факультету електроніки, експонувався на міжнародній виставці "Інноватика в сучасній освіті-2017" і був відзначений Золотою медаллю конкурсу з тематичної номінації "Інноватика в діяльності вищого навчального закладу".

Завдяки виконанню спільної українсько-румунської НДР частково вирішуються про-

блеми розробки та дослідження фоторезисторів та МДН-фотодіодів з плівкою SeO_x для вимірювання інтенсивності біохемілюмінесценції та розробки і дослідження електронного біолоюмінесцентного сенсора для визначення токсичних речовин на основі напівпровідникових фотоприймачів.

В.М. Співак, доцент кафедри звукотехніки та реєстрації інформації

ВИКЛАДАЧ-ДОСЛІДНИК

3 родини київських політехніків

Ось уже п'ятнадцять років доцент ІТС Дмитро Анатолійович Міночкін належить до родини київських політехніків. А за підсумками університетського конкурсу "Викладач-дослідник" його названо серед переможців за 2016 рік.

У 2002-му випускник гімназії №59 ім. О.М. Бойченка Дмитро Міночкін прийшов на перший курс Інституту телекомунікаційних систем. Зустрів тут мудрих наставників і нових друзів, поринув у світ пізнання і науки. ІТС є потужним навчально-науковим осередком, який готує сучасних фахівців, затребуваних міжнародними і вітчизняними компаніями, здійснює проривні наукові дослідження, відзначені численними науковими нагородами, результати яких успішно використовуються в різних галузях економіки України та є основою для

інноваційної діяльності. За п'ять років Дмитро Міночкін – уже молодший науковий співробітник НДІ телекомунікацій КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Ще через рік Д.Міночкін з відзнакою закінчив магістратуру та вступив до аспірантури, яку успішно закінчив у листопаді 2011-го, а вже в лютому 2012 р. захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю 05.12.02 "Телекомунікаційні системи та мережі" на тему "Метод вибору параметрів системи МІМО при впливі міжстільникових завад". Сфера наукової діяльності: широкосмугові системи радіодоступу.

Д.А. Міночкін

В ІТС склався високопрофесійний викладацько-педагогічний колектив, тут постійно дбають про оновлення й поповнення кадрового складу. Багато вихованців ІТС після закінчення інституту залишаються працювати на його кафедрах, зустрічаючи нове поповнення студентів, щоб провести їх нелегкими стежками до професії, як колись навчали їх самих. Тож з 2011 р. Дмитро Анатолійович працює на кафедрі телекомунікацій ІТС, спочатку на посаді асистента, потім старшого викладача, а з 2015 року – на посаді доцента.

Наставники разом із студентами проводять наукові дослідження, публікують статті в провідних наукових журналах, беруть участь у науково-технічних конференціях, співпрацюють з провідними компаніями та науковими установами. Д.А.Міночкін викладає дисципліни "Програмні засоби в телекомунікаційних системах", "Безпроводові ТКС 2/3", є автором понад 80 наукових публікацій (тези та статті), брав участь в організації та роботі конференцій УкрМіКо 2016 і УкрМіКо 2017, три роки поспіль є співголовою секції на конференції "Проблеми телекомунікацій", що проходить в ІТС.

Він брав активну участь в організації брендової лабораторії lifecell, створеної в ІТС за підтримки компанії "Ericsson Україна", і на даний час є її керівником. Віриться, що попереду в науковця велике майбутнє.

Инф. ІТС

На засіданні профкому КПІ ім. Ігоря Сікорського

23 листопада 2017 р. під головуванням в.о. голови профкому М.О.Безуглого відбулось засідання профкому КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Першим питанням порядку денного був розгляд звернення інвестиційної комісії до профкому щодо перспектив студентського військово-спортивного табору (СВСТ) "Сосновий". Пропозиції інвестиційної комісії презентував проректор з перспективного розвитку проф. О.М. Новіков. Він докладно описав ситуацію. Місто Українка стрімко розвивається, внаслідок чого база відпочинку потрапляє в центр новобудов. Поряд із "Сосновим" уже зведено житловий комплекс, планується спорудження нового мікрорайону. Адміністрація міста неодноразово зверталася до нашого університету з пропозиціями щодо перенесення бази відпочинку за місто, але варіанти, які вона пропонувала, нас не влаштовували. На сьогодні є звернення потенційних інвесторів з пропозицією спорудження нової бази відпочинку з попередньою вартістю інвестицій близько 100 млн грн.

М.О.Безуглий нагадав, що обговорення перспектив СВСТ "Сосновий" в нашому університеті триває вже кілька місяців. Це питання вивчали дві комісії профкому, представники яких виступили на засіданні. Заступник голови комісії громадського контролю В.Г. Шинкаренко висловив думку комісії про відсутність перспективи у бази відпочинку, яка нині розташована майже у центрі міста. Він звернув увагу на необхідність ретельного вивчення питання, у тому числі юристами, щоб мати гарантії виконання угоди з інвестором. Член комісії соціального страхування та оздоровлення А.В. Савчук повідомив, що комісія розглядала більше 10 варіантів нового розташування "Соснового" з виїздом на міська і підтримав думку про перенесення бази відпочинку.

За підсумками обговорення члени профкому одногосно ухвалили постанову, в якій підтримано необхідність переміщення

СВСТ "Сосновий" і взято до відома інвестиційні пропозиції. Постійно діючій комісії з контролю та супроводу інвестиційних проектів університету рекомендовано ретельно опрацювати конкурсні умови для розробки проектів, кошторисної документації, договорів, документів юридичного супроводу тощо з потенційними інвесторами, залучивши до цього представників відповідних департаментів та управлінь університету. Також рекомендовано адміністрації університету провести громадське обговорення остаточного варіанту переміщення "Соснового" та інших умов реалізації інвестиційного проекту на засіданні профспілкового комітету.

Другим питанням порядку денного учасники засідання заслушали інформацію в.о. голови профкому М.О. Безуглого про деякі підсумки акції протесту освітян м. Києва, яка пройшла біля будівлі Кабінету Міністрів України 1 листопада 2017 року. Є повідомлення в урядових ЗМІ, що в проект Держбюджету на наступний рік закладено підвищення оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників на 25 %, з 1 січня планується зростання на 10% першого тарифного розряду, а з 1 вересня 2018 року – підвищення на один розряд по тарифній сітці для всіх науково-педагогічних працівників.

Третім питанням порядку денного члени профкому заслушали доповідь начальника відділу охорони праці Е.Г.Луцика про роботу з охорони праці у 2017 році. За результатами діяльності у 2016-2017 роках, КМДА відзначила Почесною грамотою роботу КПІ ім. Ігоря Сікорського у сфері безпеки життєдіяльності, з питань профілактики виробничого та невиробничого травматизму, виконання чинних постанов КМУ та нормативно-правових актів. За ефективну роботу з організації охорони праці голову комісії охорони праці профкому КПІ ім. Ігоря Сікорського Б. О. Бобіна нагороджено Грамотою ЦК профспілки освіти України.

Наступним питанням став розгляд підсумків оздоровчого сезону 2017 р.

Начальник відділу соціального забезпечення С.А. Манзюк повідомив, що влітку цього року на базах відпочинку КПІ оздоровлено 882 співробітники, 507 студентів та 299 сторонніх осіб; на базах вихідного дня – 1163 студенти та співробітники. Він також розповів про плани оновлення баз. Зокрема, в оздоровчому комплексі "Маяк" планується у 2018 році встановити нову систему водопостачання, оновити систему пожежної безпеки, відновити дитячий майданчик. У спортивно-оздоровчому таборі "Політехнік" планується заміна віконних рам у приміщенні їдальні, укріплення берегової лінії зони пляжу, ремонт адміністративного корпусу. У студентському гірсько-спортивному оздоровчому таборі "Глобус" планується у 2018 р. розробити одноденні туристичні маршрути для співробітників.

Заступник голови профкому О.І.Шейко повідомив, що було організовано санаторно-курортне оздоровлення 36 особам – членам профспілки з 30% здешевленням путівок. Оздоровлено 44 дитини в таборах "Сонячний берег", "Верховина", "Карпатські зорі" та 20 дітей співробітників відпочили у Польщі. Як і в попередні роки, профком забезпечив здешевлення вартості путівок для працівників-членів профспілки та їх родин на університетські бази відпочинку.

Начальник управління програм перспективного розвитку та соціального забезпечення С.А. Огінський проаналізував рентабельність оздоровчих баз відпочинку нашого університету. Самоокупно є лише база відпочинку "Політехнік" – завдяки проекту "База вихідного дня", інші бази є збитковими. Щоб бази стали рентабельними, необхідно підвищити їх популярність, а для цього слід покращити умови відпочинку, для чого необхідні кошти.

Інформацію було взято до відома.

Инф. "КП"

Виставка "Освіта та кар'єра – День студента 2017"

16–18 листопада 2017 р. в Українському домі відбулася Міжнародна освітня виставка "Освіта та кар'єра – День студента 2017".

Виставку відкривали президент НАПН України В.Г.Кремень, Надзвичайний та Повноважний Посол Латвії в Україні пан Юріс Пойканс, Надзвичайний і Повноважний Посол Французької Республіки в Україні пані Ізабель Дюмон, Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Кіпр в Україні пан Луїс Телемаху та інші запрошені гості.

Міжнародні освітні виставки "Освіта та кар'єра" відбуваються двічі на рік (квітень та листопад). Участь у них беруть вітчизняні та закордонні на-

вчальні заклади, посольства іноземних держав, міжнародні представництва, консультаційні центри, підготовчі та мовні курси, освітні агенції тощо.

КПІ ім. Ігоря Сікорського отримав почесне Гран-прі в номінації "Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки" та почесне звання "Лідер міжнародної діяльності".

Співробітники ДНВР разом з представниками РТФ та ММІ поспілкувалися з абітурієнтами, відповіли на запитання та окреслили переваги здобування освіти в найбільшому технічному університеті України.

Інф. ДНВР

Проект КПІ ім. Ігоря Сікорського – серед переможців конкурсу Програми Жана Моне

Для науковців ФММ з кафедри менеджменту 2017 рік виявився щасливим. Вони стали першою проектною командою КПІ ім. Ігоря Сікорського, яка здобула перемогу в конкурсі за Програмою Жана Моне з проектом "European business models: transformation, harmonization and implementation in Ukraine" ("Європейські бізнес-моделі: трансформація, гармонізація та імплементація в Україні").

Про рівень конкурентної боротьби між науковцями за перемогу свідчить навіть така узагальнена статистика: у рамках чотирьох конкурсів 2014–2017 рр. проектів технічної допомоги Європейського Союзу Еразмус+ за напрямом "Програма Жана Моне" від України було подано 410 проектів, з яких відібрано до фінансування лише 41 проект (тобто, 10% від поданих заявок).

Програма Жана Моне – це освітня програма Європейського Союзу, головна мета якої полягає у підвищенні рівня знань та обізнаності міжнародної спільноти у питаннях європейської інтеграції шляхом сприяння викладанню та дослідницькій діяльності в цій галузі. Основними типами проектів у Програмі Жана Моне є модуль, проект, кафедра та центри досконалості.

Модуль Жана Моне – це коротка програма навчання (або курс) у сфері вивчення і поширення позитивного досвіду Європейського Союзу у вищому навчальному закладі. Тому метою проекту, розробленого фахівцями ФММ, стало дослідження переваг європейських моделей бізнесу та вивчення доцільності їх впровадження в Україні. Для досягнення цієї мети проектною групою була запланована реалізація цілого комплексу завдань:

1) розширення та поглиблення знань про ЄС та переваги європейських бізнес-моделей серед змішаної аудиторії (тобто, студентів різних спеціальностей);

2) сприяння змінам на ринку праці та в освітньому просторі шляхом мотивації студентів до працевлаштування та самозайнятості;

3) підготовка навчального контенту на основі цільового орієнтованого підходу (спеціальні курси з конкретних питань ЄС, громадські семінари, міждисциплінарні тренінги);

4) надання освітньої допомоги студентам з тимчасово окупованої території України, якщо вони будуть зацікавлені в проектній діяльності (відповідно до політики КПІ ім. Ігоря Сікорського

щодо підтримки осіб, які переїхали з тимчасово окупованої території).

Проект стартував 1 вересня 2017 року. Команда виконавців дуже активно взялась за його реалізацію, і вже 25 жовтня учасники проекту провели свій перший захід – круглий стіл на тему "Академічне підприємництво та стартап-активність студентів в умовах європейської інтеграції". Серед учасників заходу були представники різних цільових груп – викладачі, дослідники, аспіранти, студенти, практики бізнесу. Варто відзначити актуальність онлайн-виступу польського експерта з європейського навчання д-ра Малгожати Округліцької (Ченстоховський технологічний університет), яка висвітлила відмінності академічного підприємництва країн ЄС та України. Робота

круглого столу пройшла дуже плідно, між учасниками заходу відбулася конструктивна дискусія щодо академічної мобільності та розвитку стартап-активності студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського, яка завершилась, зокрема, домовленостями про майбутню співпрацю між присутніми представниками науки, бізнесу та студентства.

Завдяки активній роботі проектною командою, 31 жовтня вже відбувся наступний захід – к.е.н., доц. М.А.Пічугіна провела відкритий семінар "Європейська модель ділової майстерності" (The European Model of Business Excellence). Понад 90 учасників були залучені до командної роботи, зокрема розв'язання тестів, участі у вікторинах, розроблення проектів, оцінки атрибутів

ділової майстерності тощо. Високий темп і динаміку заходу забезпечило кваліфіковане використання мультимедійних засобів. На думку організаторів, набуті навички роботи з європейською моделлю ділової майстерності допоможуть учасникам семінару зрозуміти підходи провідних європейських компаній та не тільки оцінювати діяльність українських компаній, але й порівнювати їх результати з лідерами на конкурентному ринку.

7–16 листопада всі, хто цікавиться тематикою євроінтеграції, змогли взяти участь у тренінгових курсах "ЄС як проривний підприємець" та "Бенчмаркінг і стратегія реалізації європейської моделі бізнесу для України". Метою тренінгів було представлення ЄС як підприємця, який дає переваги та перспективи як для окремих людей, так і для суспільства. У курсах взяли участь студенти не тільки КПІ ім. Ігоря Сікорського, але й КНУ ім. Тараса Шевченка. Учасники тренінгів набули практичних навичок у розробленні власних бізнес-моделей та бізнес-проектів, орієнтованих на європейську конкурентну політику, що дозволить їм у майбутньому стати конкурентоспроможними на європейському бізнес-ринку.

Проведені заходи викликали велику зацікавленість серед студентів та співробітників університету, і на листопад-грудень заплановано ще цілу низку заходів, присвячених тематиці проекту.

Тож бажаємо команді ФММ успішного виконання проекту та подальших успіхів у Програмі Жана Моне, а інші підрозділи закликаємо переймати цей успішний досвід, долучатись до проектною діяльності та вигравати нові цікаві проекти.

С.М.Шукаєв,
відділ міжнародних проектів

ПАМ'ЯТАТИ ВЕЛИКИХ ПОПЕРЕДНИКІВ

До 120-річчя КПІ ім. Ігоря Сікорського

Київський політехнічний інститут завжди пишався своєю історією.

Майже 120 років його існування ввібрали в себе як буремні історичні події минулого, так і потужний науково-технічний злет багатьох десятиліть. Рушійною силою історичного процесу були й залишаються непересічні особистості. Гортаючи сторінки їх життя, якнайкраще відчуваєш велич їх звершень і атмосферу часів, коли вони працювали.

Отже, праворуч від вхідних дверей Державного політехнічного музею при КПІ ім. Ігоря Сікорського в нішах розміщено чотири гіпсові бюсти.

Перший – академіка АН УРСР (1929), Героя Соціалістичної Праці (1943), Заслуженого діяча науки УРСР (1940) **ЄВГЕНА ОСКАРОВИЧА ПАТОНА** (20 лютого 1870 – 12 серпня 1953). Він засновник вітчизняної школи зварювання металів. Фундатор і перший керівник Інституту електрозварювання АН України. Фахівець у галузі мостобудування. Займався проектуванням і будівництвом мостів. Автор чотирьох томної праці "Залізні мости".

Є.О.Патон винайшов метод швидкісного автоматичного зварювання під флюсом, який дістав назву "метод Патона", виконав фундаментальні дослідження в галузі розрахунку та міцності зварних конструкцій, механізації зварювальних процесів, наукових основ електричного зварювання плавленням. Усе це мало значний вплив на технічний розвиток України і Радянського Союзу.

У 1904–1939 рр. вчений працював у Київському політехнічному інституті. Зокрема, був завідувачем кафедри мостобудування (1904–1929), деканом інженерного факультету (1906), завідувачем кафедри електрозварювання (1935–1939), яку організував у складі механічного факультету (1935 р.). Мав прогресивні погляди щодо організації навчального процесу, вносив пропозиції з його покращення та методику викладання. Досліджував європейський досвід з цих питань.

Є.О. Патон 1929 року організував в Академії наук України кафедру інженерних споруд, на базі якої створено Інститут електрозварювання АН УРСР (1934), який він очолював до кінця життя.

Зробив визначний внесок в обороноздатність СРСР: під його керівництвом і за безпосередньою участю було розроблено і впроваджено технологію та обладнання для зварювання спеціальних сталей. Цей метод широко застосовувався в роки Другої світової війни, зокрема для виробництва танкових башт. Під його керівництвом у Києві було споруджено міст через Дніпро (1953), який на його честь названо "Міст імені Є.О. Патона".

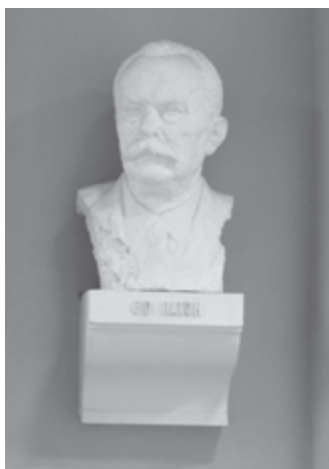
Його син, Борис Євгенович Патон, очолює НАН України.

***

Ще один бюст академіка АН СРСР (1932), Героя Соціалістичної Праці (1945), кавалера 7 орденів Леніна, лауреата Ленінської (1958), двох Сталінських премій першого ступеня (1942, 1949) – **ІВАНА ПАВЛОВИЧА БАРДІНА** (1 листопада 1883 – 7 січня 1960). Це вчений-металург, організатор і керівник кількох металургійних заводів, Інституту металургії

Пам'ять багатьох з них увічнено на Алеї зірок університету, в монументах на території кампусу, в барельєфах і бюстах, встановлених у навчальних корпусах. Є такі й у фойє Державного політехнічного музею при КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Це бюсти академіків Є.О.Патона, І.П.Бардіна, С.П.Корольова, М.М.Боголюбова, С.О.Лебедева, П.А.Тутковського, Г.Ф.Проскури, Л.В.Писаржевського.

АН СРСР, фахівець у галузі проектування потужних, повністю механізованих металургійних заводів, створення найбільш досконалих типів металургійних агрегатів, зокрема розробки та застосування промислових установок безперервного розливання сталі; інтенсифікації мартенівського виробництва, особливо з використанням кисню: освоєння та комплексного використання нових видів металургійної сировини.

Він був прихильником формування металургії як науки, творцем відділення технічних наук в Академії наук СРСР, в

якому було зосереджено всі наукові напрями сучасної металургійної науки.

Учений підготував школу наукових кадрів металургів, які, спираючись на досягнення фундаментальних наук – хімії, фізики та математики, розробили процеси концентрації, вилучення та отримання багатьох металів тощо.

Іван Бардін у 1910 році закінчив КПІ, захистивши дипломний проект з мартенівської печі й отримавши диплом інженера-технолога за спеціальністю "Металургія". Він був учнем засновника металургійної школи КПІ проф. В.П. Іжевського.

У 1910–1911 рр. працював на американських заводах робітником.

Після повернення до Києва почав працювати, за рекомендацією професора КПІ В.П. Іжевського, на Юзівському металургійному заводі під керівництвом видатного металурга М.К. Курако.

У 1916–1923 рр. І.П. Бардін працював на Єнакієвському металургійному заводі начальником доменного цеху. В 1917 р. робітники обрали І.П. Бардіна головним інженером, згодом він став директором заводу і рудників. Довіру робітників він повністю виправдав – у важкі роки руйнації та громадянської війни зміг організувати виробництво чавуну на єдиній, напевно, доменній печі, що працювала тоді в країні. Талановитий металург працював і на заводі "Югсталь". У 1924–1929 рр. він – головний інженер Макіївського заводу, а потім заводу ім. Дзержинського в Каменському (Дніпродзержинськ). У 1929 р. йому було доручено керівництво будівництвом величезного на той час Кузнецького металургійного комбінату (КМК). Тут він втілював заповітну мрію ентузіаста доменної справи М.К. Курако – побудувати на базі коксівного кам'яного вугілля високої якості металургійний

завод з великими, повністю механізованими доменними печами, невідомими на той час у Європі. Під його керівництвом на КМК була пущена перша в СРСР мартенівська піч.

У 1937 р. І.П.Бардіна залучають до управління металургійною промисловістю всієї країни, призначають головним інженером Головного управління металургійної промисловості Наркомтяжпрома СРСР.

З 1938 р. він очолив Технічну раду Народного комісаріату важкої промисловості СРСР, став членом Ради з металургії і хімії при Раднаркомі СРСР. У 1939 р. його було призначено заступником наркома чорної металургії СРСР, а з 1941 р. він Державний радник Раднаркому СРСР.

У 1932 р. І.П. Бардіна було обрано дійсним членом Академії наук СРСР, у 1939 р. – головою президії Уральського філіалу АН СРСР. Він очолив створений за його ініціативою Інститут металургії АН СРСР та одночасно працював над створенням та будівництвом галузевого НДІ чорної металургії. У 1942 р. учений був обраний віце-президентом АН СРСР. З 1943 по 1960 р. він завідував кафедрою економіки й організації чорної металургії в Московському інституті сталі і сплавів.

У роки Другої світової війни І.П. Бардін керував комісією Президії АН СРСР з мобілізації ресурсів східних районів держави на потреби оборони. З ініціативи і за участю І.П. Бардіна була створена Північна Магнітка – Череповецький металургійний завод.

Він засновник та перший директор (1944–1960) Центрального НДІ чорної металургії АН СРСР.

І.П.Бардін не втрачав зв'язків з Київським політехнічним інститутом. У 1944 р. він сприяв організації металургійного факультету інституту у складі чотирьох кафедр, які очолили відомі вчені – академіки АН УРСР М.М. Доброхотов, В.М. Свечніков, чл.-кор. АН УРСР В.Є. Васильєв і перший декан професор К.І. Ващенко.

У 1954 р. Іван Павлович надіслав студентам металургійного факультету КПІ лист "О творческом и "школярском" подходе к изучению теории металлургии". У цьому листі Іван Павлович згадував про роки навчання в інституті, особливу увагу приділяв спеціальності інженера, набуттю інженерного досвіду. Цей лист був опублікований у газеті "За радянського інженера" 17 листопада 1954 р. В ньому наголошується: "Інженер – це людина, яка своєю творчою технічною діяльністю вносить у виробництво щось нове. Інженер <...> володіє науковою підготовкою і знанням теоретичних закономірностей процесів, які відбуваються в тих чи інших виробничих агрегатах. І саме ці знання відкривають йому широкий шлях до творчості. <...> Всяка технічна справа, добре виконана, повинна бути разом з тим здійснена красиво і в цілковитій відповідності з науковими положеннями. Девізом техніка повинно бути прагнення принести максимальну користь у дальшому розвитку науки і техніки" (див. також "КП" №14 від 27 квітня 2017 р.).

Відомості про його науковий і життєвий шлях внесено до збірника "Славетні імена КПІ".

(Далі буде)

Людмила Баштова, м.н.с ДПМ

Ще одна цікава й корисна ініціатива Київського політехнічного набула втілення. 15 листопада стартувала Школа екскурсоводів КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Цей проект для студентів-політехніків започаткували активісти НТБ ім. Г. Денисенка та Державного політехнічного музею. Тож, з одного боку, слухачі набудуть нових знань і навичок, а з іншого – матимуть можливість побувати в кращих музеях Києва і стати учасником цікавих екскурсій.

Заняття Школи розраховані на 5 тижнів, триватимуть вони до 20 грудня. Лекції читатимуть запрошені спікери, які вміють володіти увагою аудиторії та навчатимуть цього слухачів. Також вони підготують блоки матеріалів для самостійного опрацювання, які будуть у відкритому доступі.

Організатори школи вирішили трохи відійти від звичного формату підготовки гідів і розробили програму, яка на 50% складається з практичних занять. Уже є домовленості з музеями про короткі майстер-класи перед проведенням оглядових екскурсій. Передбачається, що кожен учень школи після закінчення навчан-

Школа екскурсоводів

Заняття проводить Олександр Устенко

ня вмітиме писати контрольний текст та створювати власні маршрути.

До навчання запросили всіх, кому цікава історія КПІ ім. Ігоря Сікорського та хто прагне поділитися нею зі слухачами, хто хоче навчитися якісно доносити інформацію, віднаходити її з різних джерел та правильно розраховувати маршрути екскурсій. Бажаючих виявилось вдвічі більше, ніж передбачалося. Найбільш наполегливі з них оволодіють новими знаннями, за-

ведуть корисні знайомства, отримають інформацію з історії Києва та Київської політехніки тощо. Після закінчення Школи слухачам вручать свідоцтва про те, що вони прослухали курс з основ екскурсійної справи та можуть проводити волонтерські екскурсії територією університету.

На занятті, яке провів Олександр Устенко – аспірант Центру гуманітарної освіти НАН України, слухачі пізнали перші ази майстерності. Олек-

сандр уже кілька років веде курси з ораторського мистецтва. З політехніками він поділився секретами, як тримати увагу аудиторії, викладати свої думки чітко і з гумором.

Наступним спікером став Валерій Лисенко – член правління Ліги екскурсоводів Києва. Він розповів про методи пошуку і збору інформації та визначення тематики майбутніх екскурсій. Як зазначила одна із слухачок після занять: "Довго думала, як все, що знаю на дану тему, включити в одну екскурсію. З'ясувала, що цього робити не треба, краще розробити декілька екскурсій. Також виявила, що буклети дійсно зручна штука: краще, щоб екскурсанти більше бачили, ніж слухали. І ще деякі "дрібниці" по супроводженню групи, приміром, не ставити людей обличчям до сонця тощо".

Майбутніми спікерами Школи стануть професійні екскурсоводи з Політехнічного музею (Віталій Татрчук) та Шоколадного будиночка (Наталія Лихицька). Також 9 грудня о 13:00 Олена Олійник проведе авторську екскурсію "Країна Політех".

*Анастасія Ярошик,
координатор Школи екскурсоводів*

ФК "Політех" – переможець чемпіонату Києва з футболу серед ветеранів

Щорічно, з травня по жовтень, у Києві проходить чемпіонат міста з футболу серед команд ветеранів (віковий ценз – 45 років і більше). Таке змагання вже

понад 20 років відбувається під егідою Федерації ветеранів футболу, яку очолюють заслужені майстри спорту Володимир Трошкін і Віктор Хлус.

7 сезонів бере участь у чемпіонаті команда КПІ ім. Ігоря Сікорського ФК "Політех", президентом якої є проректор університету з адміністративно-гос-

подарської роботи Петро Ковальов, а головним тренером – Андрій Кондратович.

28 жовтня 2017 року на стадіоні ДЮСШ-15 відбувся останній матч сезону 2017 року, в якому "Політех" з рахунком 3:0 переміг суперників і у підсумку став чемпіоном серед 9 команд ветеранів столиці. Один із вирішальних голів забив співробітник студмістечка КПІ ім. Ігоря Сікорського Ігор Ментюков. За 7 сезонів, у яких "Політех" брав участь, це вже друге "золото", яке здобуває команда ветеранів. Двічі завойовували "срібло", один раз – "бронзу". У складі університетської команди ветеранів більше 60 відсотків гравців є колишніми і нинішніми співробітниками КПІ ім. Ігоря Сікорського.

15 грудня відбудеться урочисте нагородження команди ФК "Політех" у рамках програми відзначення 90-річчя київського "Динамо".

Інф. "КП"

Команда ФК "Політех"

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН
Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15
Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.